

पूर्वांचल

Purwanchal National Daily

◆ वर्ष : २९ ◆ अंक : १५ ◆ पृष्ठ ४ ◆ बित्तमोड ◆ विसं. २०८० मंसीर १५ गते शुक्रवार (Friday, Dec 1. 2023) नेपाल सम्वत् १९४२ Web : www.purwanchaldaily.com

नक्कली भुटानी
शरणार्थी: आज निर्णय
काठमाडौं, मंसीर १४। उच्च अदालत पाटनमा यही मंसीर ५ गते दोब्ब शुरू भएको नक्कली भुटानी शरणार्थी प्रकरणको सुनवाइ सकिएको छ।
न्यायाधीशद्वय प्रकाश खरेल र जनक पाडेको इजलासमा विहीरा र सुनवाइ र आज निर्णय हुनसक्ने उच्च अदालत पाटनका प्रवक्ता तीर्थराज भट्टराईले राससलाई जानकारी दिए। जिल्ला अदालत काठमाडौंले सुनाउने थनुष्ठेको थनुवाइ सकिएर अदालतले शुक्रवार निर्णय सुनाउने भएको हो।

अनलाइनबाट साढे ९ करोड ठगी

काठमाडौं, मंसीर १४। पछिलो समय अनलाइन माध्यमबाट हुने ठगी बढेको छ।

२०८० साल नपछिको चार महिनाको अवधिमा काठमाडौं उपत्यकामा मात्रै ५ सय ९ जना अनलाइन माध्यमबाट ठगिएका छन्। ५०५ जनाले चार महिनामा ९ करोड ४५ लाख रुपम् गुमाएको उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालयले जनाएको छ।

विद्युतीय माध्यममा चिपा परेको भन्दै आउने सन्देश, पार्सेट पठाएको भन्दै आइपुने सूचना र २५-सेवाजस्ता 'वित्तीय संस्थाबाट बोलेको हैं भनेर ओटीपी कोड (वान टाइम कोड) मासै हुने ठागीका घटना जैनक बढेका छन्।

त्यस्ता ठगी बढेपछि घरीरी अनलाइन माध्यमबाट कारोबार गर्दा 'सचेतना अपनाउन' सूचना जारी गरेको छ। घरीरी जारी गरेको सूचनामा भनिएको छ-'पछिलो समय सामाजिक सञ्चालको माध्यमबाट सस्तोमा (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

कुलतमा फसेका महिलालाई सुधार्दै क्षितिज सुधार केन्द्र

बित्तमोड नगरपालिकाले सहयोग नगरेको गुनासो

महिला सुधार गृह।

सञ्चालकद्वय तिलस्या र मञ्जु।

भाषा, मंसीर १४। भाषाको विर्तामोड-५का दुई जना महिलाले क्षितिज महिला विकास समाज नामक महिला सुधार केन्द्र सञ्चालनमा ल्याएको छन्।

स्थानीय तिलस्या केन्द्रलाई उपचारका लागू नामक नामकरण दिएको थो सुधार केन्द्रमा ४३ जना कुलतमा फसेका महिलालाई उपचारका लागू नामकरण दिएको छ। यो सुधार केन्द्र सञ्चालनमा ल्याएको छ। यो सुधार केन्द्र सञ्चालक कार्यालयलाई उपचार गर्ने विर्तामोड नगरको पहिलो सुधार केन्द्र हो। यहाँ भाषासहित पूर्वी नेपाल र भारतको सिक्किमसम्मका कुलतमा फसेका महिलाहरूको उपचार हुने गरेको छ। यो सुधार केन्द्रमा १४ वर्षदेखि ७२ वर्षसम्मका कुलतमा फसेका महिलाहरूको उपचार हुने आएको क्षितिज महिला विकास समाजको सञ्चालक केन्द्रलाई तिलस्या र मञ्जु।

पछिलो समय समाजमा लागू औपचार्यको प्रयोग बढै गएसँगै सुधार केन्द्र खुल्ने क्रम पनि बढेको छ। तर, अधिकारी सुधारकर्त नुस्खा लागि मात्रै खोलिएका

छन्। महिलाका लागि छुटै सुधार केन्द्र नभएको अवस्थामा कटुताल र कार्कीले दुई वर्ष अघि भाडामा घर लिई सुधार केन्द्र सञ्चालनमा ल्याए। शुरुमा काम गरेर दबाउने अठोटका साथ उनीहरू कुलतमा फसेका महिलाको उपचार गर्ने घर पठाउने कार्यमा संलग्न भए। संस्था सहयोगिनीहरूको उपचारका लागि विवरण दिएको थो सुधार केन्द्रमा ४३ जना महिलाहरूको उपचार भइरहेको छ। संस्था सुधारका क्षेत्रमा समेत हामी काम गरिरहका छौं- सञ्चालक कार्कीले भनिन्- पछिलो समय कुलतमा फसेको महिलाको संख्या व्यावृत्ति बढेगै दुई वर्ष अधिवार्ता यो संस्था सञ्चालनमा ल्यायौ र धेरै महिलालाई कुलतमा छुटै उपचार सफल भए। (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

सिलिगुडीमा पहिलोपटक

GAMMA SPECT

Dual Head (SPECT Scan)

9800200300 / 8116615000

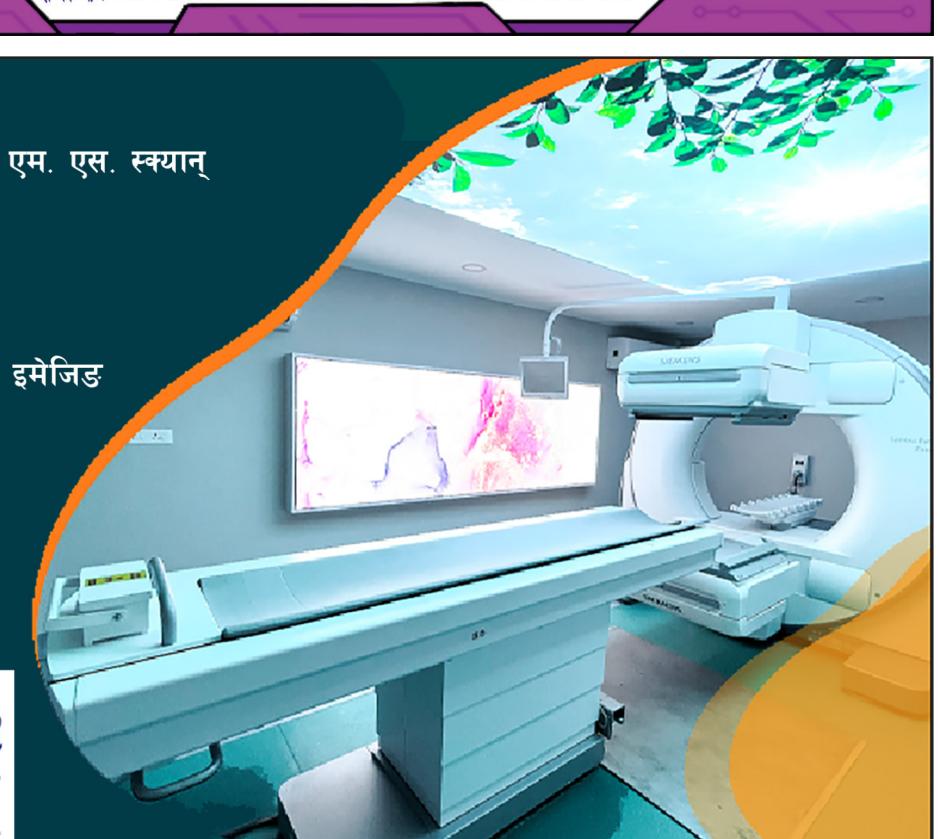
एन ५/५, हिलकर्ट रोड, महानन्द पुल नजिक सिलिगुडी - ७३४००३

Anandaloke
PET-CT SCAN CENTRE
(A unit of Anandaloke Sonoscan Centre)

SPECT को संकेत

- डि. टी. पी. रेनल स्क्यान
- थाइरोइड रोग र थाइरोइड क्यान्सर
- फोक्सो थ्रोम्बोएम्बोलिज्म
- हड्डी स्क्यान
- प्याराथायराइड इमेजिङ
- मायोकार्डियल (हृदय) परफ्यूजन र व्यवहार्यता इमेजिङ
- एसोफेजियल, ग्यास्ट्रिक र आन्द्रा गतिशीलता
- मृगौला कार्यात्मक र कोटिकल इमेजिङ
- फेओक्रोमोसाइटोमा, न्यूरोब्लास्टोमा
- र पैराग्निलयोमा इमेजिङ
- कलेजो र पित्त थैली इमेजिङ
- ब्रेन पर्फ्यूजन र डोपामाइन रिसेप्टर इमेजिङ

■ डि. एम. एस. स्क्यान

शान्ति वनको उपभोक्ता भेला

अर्जुनधारा, मंसीर १४। भाषाको अर्जुनधारा-२ खुदुनावारीस्थित शार्नि सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको २५ औं उपरिको भेला सम्पन्न होएको छ।

सम्भोको कार्यालय प्राइमिण समूहका अध्यक्ष तुलसीपासाद खतिवडाको अध्यक्षता आयोगित उक्त भेलोको प्रमुख अंतिम अर्जुनधारा नगरपालिकाका प्रमुख वलेवासंह गोद्वेन तामाङ्गले उद्घाटन गरेका थिए। भेलामा समूहका अध्यक्ष खतिवडाले गत आर्थिक वर्ष ०७९/०८०को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, लेखा सामिनिक सहसंयोजक चूडामणि खनालले लेखारीक्षण प्रतिवेदन र कोषाध्यक्ष खेतो कोइरालाले चालूआर्थिक वर्ष ०८०/०८१को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरेका थिए।

गत आर्थिक वर्षमा ६१ लाख ६१ हजार ७३ रुपैयाँ ७१ पैसा बरावारो आर्थिक कारोबार गरेको समूले चालूआर्थिक वर्षको लागि अनुमानित ७९ लाख ३८ हजार दुई सय ६२ रुपैयाँ ७१ पैसा,

अन्तर्राकियातर्फ एक लाख ६७ हजार आठ सय ४८ रुपैयाँ ५५ पैसा रहेको छ।

त्यसैगी भेलामा १२ जना ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्पादित गरिएको थिए। सोही भेलामा गत भद्रीमा तुलसीपासाद सम्पन्न भएको ११औं कोरियन

एम्बासेडर ओपन इन्टरनेशनल तेबाहादो च्यामियनसीपका स्वर्ण पदक विजेता खेलाडी प्रदीप विश्वकर्मालाई प्रशंसा-प्रवर्द्धित नगद पुस्करा पांच हजारबाट सम्पादित गरिएको थिए।

भेलामा बडाध्यक्ष नेरेन्द्रकुमार शेष्ठ,

सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ

भाषाको अध्यक्ष आठ लाख छ सय ३७

रुपैयाँ, दायित्व फिर्ता वन लाख चार

हजार सात सय ७४ रुपैयाँ १० पैसा,

सामुदायिक विकासतर्फ छ लाख २७

हजार छ सय २४ रुपैयाँ ८१ पैसा, गत

वर्षको नगर करतर्फ तीन लाख ४० हजार

छ सय ८२ रुपैयाँ ९० पैसा, भेला-

छ। नगरपालिकालाई पटक-पटक सहयोगका

लागि आग्रह गरेपनि नगरले दुई प्रकारको

उपचार भइहेको छ।

केही समय अधि मात्र विर्तामोडका सङ्कमा कुलतमा फसरे हिँड्ने गरेको ११ जना महिलाको उदाहरण दारै यही संस्थाना राखेका उपचार भइहेको भनाइ छ।

कुलतमा फसरे सङ्कमा बेवारिसे जस्तै भएर

हिँड्नुले गर्ने महिलाको संरक्षण गर्ने जिम्मा

नगरपालिकाको हो-कटुवालाले भनिन्

सुधार केन्द्र ल्याइएका महिलाहरूलाई खानेकुमारो

प्रवन्ध मिलाए मात्र पुर्वच। तर, नगरपालिकाले

कुनै प्रकारको सहयोग नगरेको उनको भनाइ

लिइरहेका छन्।

लागू औषध दुर्व्य सनमा ने पालको

मध्यमवर्गीय परिवारका सदस्य बही फसेको

पाइएको छ- कार्किले भनिन्- कठिनयाई

ताप्ति भिर्ताम्ही जस्तै भएर

हिँड्नुले गर्ने महिलाको संरक्षण गर्ने

जिम्मा

सुधार केन्द्रमा राखिएका महिलाहरूले

विषय लिएर नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। हाम्रो चिन्ता हिँजे कुलतमा फसेका महिलाले

समाजमा पुऍयाएको असरको हो-

तिलमाले भनिन्- उनीहरू सङ्कमा रहेहाले नशाको

सेवनसंगै यौनजन्य गतिविधिमा समेत सम्पन्न

भए। उनीहरू आफै बिरामी छन्, उनीहरूले

कठिलाई रोग सारेका होलान भन्न सम्भे अवस्था

छैन। एक जना युवतीले त बच्चा नै जन्माइन्।

यस्तो भयावह अवस्था हुदा समेत स्थानीय

सरकार मौन छ। सुधार केन्द्रमा भारतको

सिकिम, दार्जिलिङ, शिलाराई तथा कोशी र

मधेश प्रदेशका दुर्घटनासी महिलाले पनि उपचार

पाइहेका छन्। भारतको सिकिममा ५ जना

उपचारपर्छ घर भने ५ जना

भारतीयसहित ४३ जनाले यहा उपचार

लिइरहेका छन्।

लागू औषध दुर्व्य सनमा ने पालको

मध्यमवर्गीय परिवारका सदस्य बही फसेको

पाइएको छ- कार्किले भनिन्- कठिनयाई

ताप्ति भिर्ताम्ही जस्तै भएर

हिँड्नुले गर्ने महिलाको संरक्षण गर्ने

जिम्मा

सुधार केन्द्रमा राखिएका महिलाहरूले

विषय लिएर नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भनाइ

छ। तर, नगरपालिका जाँदा नगरपालिका

वास्ता नारोको उनीको भन

नेतृत्व गणले आत्मालोचना गरुन्

देशमा राजनीतिक प्रणाली परिवर्तन भएको डेढ दशक भइसक्यो । यसबीचमा निर्माण भएको संविधानको कार्यान्वयन गर्दै दुई-दुई बटा आम निर्वाचन पनि सम्पन्न भइसके । नयाँ सृजना गर्ने जोश र उम्गले परिवर्तनको आन्दोलनमा होमिएका आमनागरिक त्यसले दिन नसकेको उपलब्धी र नेताहरूको स्वार्थपूर्ण अभिव्यक्ति र व्यवहारले वाक्क-दिक्क भइसकेका छन् । जसको परिणाममा कांग्रेस, कम्युनिष्ट नामका दलहरू र तिनका नेताहरूको विकल्प सोचन र खोजन थालेका उदाहरण प्रकट भइरहेका छन् । उनीहरूको व्यक्तिगत, दलगत स्वार्थ, व्यवहार र अमर्यादित अभिव्यक्तिका बिरुद्ध जनआक्रोश बढ्दै गएको छ र आमजनता राज्य, सरकार र राजनीतिक दलसँग निराश हँदै गएका छन् ।

आमजनताको यस्तो गुनासो वा निराशा कुनै क्षेत्र वा भूगोलको मात्र होइन । हिमालदेखि तराई र मेचीदेखि महाकाली जहाँकहाँको नागरिक हुन् त्यहाँका बासिन्दाको एउटै निष्कर्ष छ र एउटै बोली छ कि देश बर्वाद भयो, नेताहरूमा इमान-जमान हरायो । राजनीतिक दलका कार्यकर्तालाई छाडेर हेर्दा आमजनताको धारणा र भनाइमा भिन्नता छैन । यसले नेतृत्वप्रतिको आशा मरेको, विश्वास टुटेको, आस्था हराएको र आक्रोश चुलिएको देखाउँछ । सविधान जारी भएपछिका निर्वाचन परिणामले पनि पुराना दलहरूप्रति जनविश्वास क्रमशः कम हुँदै गएको देखिएकै छ । त्यही निराशाको परिणामले नयाँ दलहरूको उदय हुन पुगेको भन्न धक मान्नै पर्दैन ।

नेतृत्व गणकै अकर्मण्यता, गैरजिम्मेवारपन र देश र जनताप्रतिको उपेक्षाको कारण लाखौं युवा विदेशिएका छन् । भएकाहरुमा पनि सरकार र राजनीतिक दलप्रति भरोसा कम हुँदै गएको छ । व्यवसायी व्यवसायबाट पलायन भइरहेका छन् । नयाँ पुस्ता न व्यवस्थाप्रति आकर्षित छ न त पुराना दल र नेतृत्वप्रति । यसो हुलुका पछि ठूला दलका नेताहरुले विगतमा छरेका आश्वासनका बीज र सार्वजनिक गरेका प्रतिबद्धतापत्रको उपेक्षा नै हो । ती चाहे कग्रेसका हुन् वा एमाले अथवा माओवादी नामका राजनीतिक दलहरु नै किन नहुन्, सबै क्रमशः हुर्किएको महँगी, वेरोजगारी र आर्थिक असुरक्षाका लागि जिम्मेवार छन् । देशमा व्याप्त कुशासन, बैथिति, भ्रष्टाचारका प्रति सबै दल एउटाकालाई दोषी देखाएर आफू पानी माथिका ओभानो हुन चाहन्दैन् । नेतृत्व वर्गको भाषण र अभिव्यक्ति अमर्यादित, अशिष्ट, कुसंस्कारी र दुराग्रहीपूर्ण छन् । एउटाकालाई सत्तोसराप गर्नुलाई आफ्नो श्रेष्ठता ठाल्ने उनीहरुको मानसिकताले जनतामा निराशा बढाएको हो । तर, उनीहरु आत्मसमीक्षा गर्न र आत्मआलोचना गर्न इच्छुक छैनन् । यो अवस्थाले देशलाई अँध्यारोको यात्रामा हिँडाउने र जनताको दुर्गति अझै बढाउने भएकाले उनीहरुले सचिच्चनु पर्दछ । अन्यथा यो यात्राले अनिष्ट निम्त्याउने छ ।

भाषासहित नेपालमा पनि एचआईभी एड्सका कारण धैर्यले ज्यान गुमाएका छन्। आज विश्व एड्स दिवस । १ डिसेम्बरमा यूएनएड्सले स्वैलोर्ड असमानताहरूलाई सम्बोधन गर्दै एड्सलाई रोक्न आग्रह घोषेको छ।

यसरी शरीरको प्रतिरोधात्मक क्षमता कमजोर भएपछि मानिसको शरीरमा जुनसुको रोगले सजिलै आक्रमण गर्न सकदछ।

यिनै विभिन्न रोगहरूको लक्षणहरूको संगालोलाई नै एड्स भनिन्छ। यो रोगले शरीरको सबै प्रणालीमा असम गर्दछ सबै

राजन अग्रह गएका छ । एचआईपी प्रतिक्रिया र विश्वव्यापी स्वास्थ्यलाई आकार दिन समुदायहरूले पारेको महत्वपूर्ण प्रभावलाई प्रकाश पार्दै विश्व एडस दिवस २०२३ को नारा 'समुदायले नेतृत्व गरौ' रहेको छ । विश्व एडस दिवसले हामीलाई प्रथमतः यौन स्वास्थ्य अनि प्रजनन अधिकार एवम् प्रजनन स्वास्थ्यका कुराहरू खुलेर गर्न आव्हान भान-च्छ । यो रागल शरारका सब प्रणालिमा असर गदछ, सब अंगमा असर गर्दछ । यो भाइस संक्रमित व्यक्तिबाट स्वस्थ मानिसमा यौनसम्पर्कको माध्यमबाट मात्र नभई निर्मुलीकरण नगरिएका सिरिन्जको प्रयोगबाट, च्यालबाट, शरीरका अंगहरू प्रत्यारोपण गर्दा, संक्रमित आमाले गर्भधारण गर्दा उक्त गर्भमा रहेको बच्चालाई समेत सजिलै सर्न सकदछ ।

गर्दछ, रातो रिबन राखिएको विभिन्न व्यानरहरू, चिट्ठनहरू अनि प्रवर्द्धनात्मक सामग्रीहरू बोकेर विभिन्न ज्याली, भेला, गोष्ठीहरू आयोजना गर्दै एचआइभी एड्सको बारेमा जनचेतना फैलाइन्छ ।

एचआइभी र एड्स दुईवटा भिन्न कुराहरू हुन्, एचआइभी एउटा भाइसर्स हो । जसको कारणले एड्सको अवस्थामा पुच्याउँदछ । एचआइभीलाई अहिले संसारभरि नै एउटा रोगभन्दा पनि संक्रमणका रूपमा हेरिन्छ । हरेक एचआइभी संक्रमितहरू

एचआइभी एड्सका लक्षणहरू ज्वरो आउनु पखाला लाम्बु वजन घट्नु कुपोषणका लक्षणहरू देखिनु छालामा विभिन्न समस्या आउनु मुख तथा धोटीमा काई (सेतो) आउनु दाँत वा गिजाका समस्याहरू खोकी वा श्वास फेर्ने गाहो हुनु चाँडै थकाइ लाम्बु वा कमजोरो हुनु आदि । एड्स रोकथामका लागि के-कस्ता उपाय अपनाउनु पर्छ ? आजको दिनसम्म यसलाई पूर्णरूपमा निको पार्ने कुनै औषधीको विकास भएको छैन ।

एडम लागेका होइनन् । आजभोलि विभिन्न सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरूमा निःशुल्क पाइने ओखतीको नियमित सेवन र स्वास्थ्य जीवनशैली अपनाएर एचआईभी संक्रमितहरू अन्य सरह सहज र लामो जीवनको सुरक्षितता प्राप्त गरिरहेका छन् । एचआईभी एडसबिरुद्ध विभिन्न मध्येतामलक कार्यक्रम हवे गरेका छन् । हामीसँग भएका औषधीहरू (Anti Retroviral Therapy/ART)ले शरीरमा एचआईभीको संछ्यालाई नियन्त्रणमा राखी शरीरको रोग प्रतीरोधात्मक शक्तिलाई सामान्य राख्न र एडसको अवस्थामा पुनर्बाट बचाउने काम गर्नेन् । चिकित्सकसँग मल्लाह गरी गातको जाँच गरी कन अवस्थामा

एड्सबार्लूड विवरण सचेतनामूलक कार्यक्रम हुन गरका छन् । एचआईपी एड्स भनेको एक किसिमको सस्ता रोग हो । Acquired immune deficiency syndrome (AIDS) एउटा यस्तो लक्षण हो, जुन एचआईपीले गर्दा शरीरमा उत्पन्न हुन्छ । यो एक यौन संक्रमित रोग हो । हाम्रो शरीरमा एचआईपी पसेपछ सर्वथ्रथम T-Lymphocyte कोषमा आक्रमण गर्ने गर्दछ र त्यसपछि विस्तारै उक्त भाइड्सले अन्य कोषहरूमा पर्नि प्रवेश गरी शरीरको रोगसँग लड्ने क्षमतालाई कमजोर बनाउँदै लैजान्छ ।

A black and white portrait photograph of Dr. Rakesh Kumar, a middle-aged man with dark hair, wearing a light-colored shirt under a dark jacket.

भूनकप्रसाद धमला

आज विदेशने नेपालीहरूको लर्को लागेको
छ । युवा पुस्ता र हुकिंदै गरेको पुस्ताको मुख्य
लक्ष्य नै विदेश जाने बन थालेको देखिन्छ । यसति
सुन्दर देशमा यो अत्यन्तै दुःखद् हो ।

विश्वमा मानव सभ्यताको विकास भएको लामो समय भइसक्यो । विश्व मानव समाज आज आर्थिक, सामाजिक, भौतिक तथा प्राविधिक रूपमा निकै अधी बढिसकेको छ । जसको प्रभावका कारण नेपालीहरू विदेशप्रति आकर्षित बन्दै गएको देखिन्छ । आजको विश्वव्यापीकरणको युगमा मानिसहरूलाई एउटै ठाउँमा थुनेर राख्ने कुरा पनि सम्भव छैन । अहिलेको समयमा विकास भएका प्रविधि र आविश्कारका सूत्र सिक्न मानिसहरू विश्वका विभिन्न स्थानमा पुग्नु

नेपालमा राजनीतिक तथा सामाजिक परिवर्तनहरू थुप्रै भए । नेपालीहरूमा राजनीतिक सामाजिक चेतना उल्लेख्य रूपमा आएको देखिन्छ । तर, आर्थिक रूपमा भने चित्तबुझ्दो प्रगति न भएर नै आमनगरिकहरू पलायन भएका हुन् । अहिले नेपालीहरू आर्थिक प्रतिस्पर्धामा केन्द्रित देखिन्छन् । आर्थिक अवस्था कमजोर हुनेहरू कमाउन विदेश गएर फर्किदा अरू सम्पन्नहरू डाइन थाले । आज कोभन्दा को कम भनेर विदेश जानेको होड नै चलेको पनि छ । नेपालीहरू विविधिनुमा आवश्यकता परिपूर्किको सवालसँगै अनावश्यक होडवाजीले पनि प्रभाव पारेको छ ।

जुन उद्देश्य पूरा गर्न विदेश गए पनि नेपालमा

आभास हुन्छ ।
नेपाल जलस्रोतमा यति धेरै धनि भएर पनि
विद्युत, सिंचाइ, खानेपानी लगायतका
आवश्यकताको सहज पूर्ति गर्न सकिरहेको छैन ।
यही हो विडम्बना । तराईका फाँटमा योजनाबद्ध
उत्पादनमा लाग्ने हो भने नेपालले खाद्यान्न निर्यात
गर्न सक्छ । तर, वर्षेनि करोडौंको खाद्यान्न किन्तु
परेको छ । जंगल अनावश्यक रुखहरूले भरिएको
छ । त्यसको उपयोग गरेर भौगोलिक तथा
वातावरणिय अनुकूलता हेरेर काठ उत्पादन,
जडिबुटी उत्पादन र फलफूल उत्पादन गर्ने हो
भने देश कायापलट हुन सक्छ । अनि हामी
पेट्रोलियम पदार्थ तथा म्यासको मूल्यको घटबढ
कुरेर राजनीतिक सेन्ट्रिमेण्ट उपयोग गालौं ।

आवश्यक पनि छ । तर, उतै पलायन हुँदै जाने प्रवृत्ति बद्नु चाहिँ वर्तमान चिन्ता र चुनौतीको विषय हो ।

अहिले नेपालीहरू किन विश्वको विभिन्न कुनामा जाने र पलायन हुने गर्दैन् भन्ने विषय गमिभर अध्ययनको विषय बनेको छ । अहिलेको यो अवस्था देखदा अब नेपाली भूमि शून्यतामा जाने संकेत देखिएको छ । यसमा शुप्रै विकर्षणका कारणहरू छन् । जसमा अस्थिर राजनीति नै मुख्य जिम्मेवार बन सक्छ ।

यसको दीर्घकालीन नकारात्मक प्रभाव पर्ने संकेत देखिइसकेको छ । नेपाली सुन्दर गाउँधरमा शून्यता छाउन थालिसकेको छ भने ज्येष्ठ नागरिकहरू सहाराविहीनताको सिकार बनिसकेका छन् । गाउँधरका विकासहरू सुस्थाइसकेका छन् ।

नेपालमा चरम राजनीतिक खिचातानी भयो । देशलाई आर्थिक सम्पदिमा कसरी लैजाने भन्ने चिन्तन र बहस कहाँ कैतौ पर्नि सुनिँदैन । एउटा दललाई छिकीं लाएर कसरी अर्को दलको पोलिटोमा सरकार बनाउने भन्ने मात्रै काम भएको

बाथीत थिया आज पान त्याभन्दा कम छें।
 अतः प्राकृतिक स्रोतसाधनहरूको उपयोगको उपर्युक्त योजना बनाएर नागरिकहरूलाई स्वदेशमा नै रहेने वातावरण सिर्जना गर्नु राज्यको आजको आवश्यकता हो। साथै नागरिकहरूलाई समयानुकूल सीप विकासको अवसर मिलाई विश्वमा अगाडि बढिरहेको विज्ञान प्रविधिमा समेत अब्बल गराउँदै अधि बदनु नै अनितम विकल्प हो। स्वर्ग जस्तो नेपाललाई साँच्चैको स्वर्ग बनाउन राज्य हरतरहते अधि बदनैपर्छ। नागरिकहरूले काम गर्नैपर्छ र राज्यले पूर्ण सहयोग गर्नैपर्छ।

एचआईभी एड्स कस्तो रोग हो ?

विश्व एड्स दिवस

WORLD AIDS DAY

